

Ny på jobbet!

– PLO:s nya generaldelegat på plats i Stockholm

Han vägrar kalla sig för karriärdiplomat och hans mål är att lyfta Palestinafrågan i svensk debatt. När Salah Abdel Shafi tillträder sin post som PLO:s nya generaldelegat i Sverige, är målsättningen att jobba aktivt och skaka om.

– Jag har aldrig tidigare varit politiker på heltid och är ingen karriärdiplomat, men som alla andra palestinier har jag under hela mitt liv varit inblandad i politik, säger Abdel Shafi när vi möts på hans arbetsrum.

Karriärdiplomat eller inte. Svaren är diplomatiska när det kommer till svensk utrikespolitik:

– Den officiella svenska positionen, som vi uppfattar den, tar ställning för internationell lag och kräver att Israel tar sitt ansvar som ockupant. Svensk politik visavi Mellanöstern upplever vi som rättvis och balanserad.

Under de senaste 16 åren har Abdel Shafi arbetat på olika sätt med det palestinska civila samhället och som konsult för Världsbanken, FN och den amerikanska biståndsorganisationen USAID i Gaza. Intressant är att Abdel Shafi förutom att hålla kontakten med regeringen vill spela en aktiv roll i den politiska debatten i Sverige. Redan första veckan på jobbet gick han ut i SvD och förklarade varför palestinier trängde sig in på EU - kontoret i Gaza.

– Det är min plikt att påverka diskussionen om konflikten.

I det arbetet börjar jag inte från noll. Det finns sedan länge en bas att bygga vidare från, en stor kunskap och förståelse hos det svenska folket för det palestinska folkets situation.

– Jag har också som målsättning att kunna jobba mer aktivt med det svenska folket och dess olika organisationer.

Washington meddelade i dagarna, kanske inte helt oväntat, att man inte erkänner någon palestinsk regering där Hamas ingår. Vad tror ni blir konsekvenserna av det?

– Att genomföra demokratiska val under ockupation som av alla bedömare betecknas som fria och rättvisa är en otrolig och historiskt unikt prestation. För första gången i historien förmedlas makten från ett politiskt parti till ett annat. Denna maktförskjutning visar att vi infört en ny politisk kultur, detta är den största segern, inte valresultatet som sådant. När man ser talmannen i det palestinska parlamentet ge de symboliska nycklarna och makten till Hamas representant är det en bild man annars inte ser i Arabvärlden.

– Att USA sedan inte accepterar resultatet visar på USA:s hycklande hållning, de vill ha en demokrati som är skraddarsydd för dem själva. Därför straffar de nu det palestinska folket för att ha "röstat fel". USA:s position har alltid varit ett stöd till den israeliska sidan. Vi måste nu visa att vi kan hålla fast vid denna nya politiska kultur och om fyra år är det dags igen. Då

får väljarna säga sitt om Hamasregeringen: behålla dem eller välja något annat.

Abdel Shafi menar också att USA:s kritik – om att man inte kan erkänna en regering som inte kommer att hålla avtal – är felaktig, då den nya regeringen enligt honom kommer att hålla fast vid de avtal som har ingåtts med Israel. Han pekar på att valen skedde inom ramarna för Osloavtalet och på de palestinska ledarnas tidigare erkännande av Israel.

– Den nya regeringen ser också den förhandling som ett strategiskt val och i slutet av dagen sköts de förhandlingarna av PLO och inte av den palestinska myndigheten.

Jag tänkte ställa en fråga med anledning av detta som jag inte vill att ni missuppfattar, men jag måste formulera den på ett tydligt sätt. Hamas segermarginal kom ju som en överraskning för al Fatah.

– Även för Hamas själva.

Ja, min fråga är om ni – i betydelsen al Fatah – har lärt er något av detta?

Abdel Shafi lutar sig tillbaka, dricker ur en kaffekopp prydd med EU-flaggan och berättar ingående om hur al-Fatah, som regeringsparti, sedan 1994 blivit ett med fredsprocessen samtidigt som denna process inte gett några som helst resultat för det palestinska folket, vare sig på det nationella planet eller socioekonomiskt.

– Resultatet har blivit en eskalering av det israeliska våldet och en ökad utbyggnad av bosättningarna. Mot den bakgrunden ville folket ha en ny strategi. Processen gav inte något resultat – varför då inte pröva något nytt?

Abdel Shafi lyfter också fram tre andra förklaringsfaktorer: levnadsförhållandena, Hamas organisation och korruptionen inom den palestinska myndigheten.

– Det har skapats en miljö av hopplöshet och frustration i Palestina under de senaste fem åren av Intifadan. Hälften av alla familjer lever under fattigdomsgränsen. I en miljö där människor förlorar hoppet frodas extremismen och våldsglorifieringen.

– Till detta kommer det faktum att Hamas är en otroligt välorganiserad och väldisciplinerad organisation med ett stort folkligt stöd och att al-Fatah samlat på sig mycket ekonomiskt missbruk de senaste åren.

– Folket ville helt enkelt se en förändring. De röstade inte mot fred på något sätt, utan för en förändring – för ett bättre liv.

Abdel Shafi uppvisar en ödmjuk inställning till resultatet. Hade han varit coach och inte diplomat, och hade det handlat om sport och inte politik, hade han kunnat säga att det var en rättvis förlust. Men en fråga som infinner sig och som Abdel Shafi undviker, är om det inte också hade betydelse för valresultatet att al-Fatah upplevs som allt för USA-vänliga. Sant eller ej påstods det innan valet i amerikanska tidningar att USA satsat nästan två miljoner dollar (15 miljoner svenska kronor) för att stärka al-Fatah.

– Jag har också hört de ryktena och det har dementerats av både amerikanerna och av de al-Fatah medlemmar som pekades ut. Detta hade heller ingen betydelse för resultatet. Det är främst relaterat till den interna palestinska kontexten.

Som politisk analytiker hoppades ni 2004 att evakueringen från Gaza skulle leda till något positivt. Hur ser ni

Salah Abdel Shafi om:

Bojkott

I en situation där Israel delar upp Palestina i kantoner, bygger en mur som hindrar bönderna att bruka sina jordar och eleverna från att ta sig till skolan, stänger in 1,5 miljoner människor på Gaza i ett gigantiskt fängelse – då är det helt klart legitimt med bojkott. Det är ett accepterat påtryckningsmedel i internationell politik.

Genèveinitiativet

Genève var en modell för att illustrera att en politisk förhandlingslösning är möjlig och som sådan modell är den fortfarande aktuell. Men det är inte ett heligt initiativ på något sätt men förhoppningsvis kan den ligga till grund – och vara till hjälp – när verkliga förhandlingar kommer igång en dag. Det är också en lösning som har ifrågasatts kraftigt inom det palestinska lägret, eftersom rätten att återvända inte fanns med.

Den israeliska regeringen beslut att konfiskera den palestinska myndighetens tull- och skatteinkomster.

Israel stjälar pengar som tillhör den palestinska myndigheten. Detta handlar inte bara om politik. Israels agerande är också illegitimt, i strid med internationell lag och syftet är utpressning mot det palestinska folket för att de röstade på ett visst sätt.

Svenska OS-guld

Grattis! Situationen för oss är väldigt annorlunda. Våra egna landslag är några av de få i världen som förvägras rätten att tävla och träna i sitt eget land.

på tillbakadragandet i dag?

– Jag har absolut aldrig trott att Sharons plan för att dra sig tillbaka från Gaza skulle vara uttryck för någon good-will, det var en del av en större politisk strategi där man ville evakuera en del bosättningar men behålla kontrollen över Gaza.

– Man ska också veta att Israel alltid har ansett att Gaza saknar strategisk vikt som en bricka i förhandlingarna. När beslutet om evakuering kom, välkomnade vi detta precis som vi välkomnar varje centimeter av vårt land som ockupanten lämnar. Det är också första gången som en judisk bosättning plockas ner och vi kunde ha använt Gaza-modellen för att visa att den palestinska myndigheten kan ta över områden som Israel lämnar. Nu blev det inte så eftersom Israel aldrig lämnade Gaza.

– Israel kontrollerar luften och havet och förbjuder oss från att öppna vår internationella flygplats: inget har med andra ord ändrats. Visserligen ser vi inte israelerna längre, men vi hör deras stridsflygplan, vi känner lukten av deras nattliga bombningar som också påminner oss om dess ständiga närvaro. Men visst, vi ser dem inte längre,

Text och foto: Martin Schibbye